

4.9 Kultur og fritid (VO nr 55)

4.9.1 Innledning

Kultur og fritid tilrettelegger for ulike typer kulturaktivitet hvor mange gis mulighet til å delta og oppleve et mangfold av kulturinntrykk. Enhetens tjenesteproduksjon omfatter aktivitetstilbud for barn og unge, aktivisering av eldre, psykisk syke og funksjonshemmede, forvaltning av friluftsområder, idrett, friluftsliv og folkehelse, kulturminnevern og kunstformidling, tilrettelegging for allmennkulturaktivitet, drift av Prøysenhuset og administrasjon. Barn og unges oppvekstkår er prioritert i Ringsaker kommune.

Hovedmål:

Kultur og fritid skal legge til rette for et kulturelt mangfold gjennom aktiviteter som fremmer god livskvalitet og god helse for alle, og på denne måten bidra til å gi Ringsaker oppmerksomhet og attraktivitet som stimulerer til vekst og utvikling.

4.9.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.9.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2012	Budsjett 2013	Forslag 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017
Årsverk samlet	23,78	24,19	28,39	28,39	28,39	28,39

Den 1.4.2013 ble det i henhold til k.sak 13/2013 gjennomført en virksomhetsoverdragelse av Prøysenhuset fra Hedmark fylkesmuseum tilbake til Ringsaker kommune. Som en del av overdragelsen overtok Ringsaker kommune ansvaret for 3,6 årsverk. Videre, som en del av overdragelsen, er en stilling økt fra 80 % til 100 %. Avslutningsvis opprettes en 40 % stilling som tilsynsvakt i Brøttumhallen.

Tabell 4.9.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Forslag 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017
Driftsutgifter	33 370	28 970	44 423	35 207	35 207	35 207
Driftsinntekter	10 506	4 486	13 577	5 370	5 370	5 370
Netto driftsutgifter	22 864	24 484	30 846	29 837	29 837	29 837
Investeringsutgifter	304	6 000	7 600	4 900	9 500	1 000
Investeringsinntekt	7 175	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	- 6 871	6 000	7 600	4 900	9 500	1 000

4.9.3 Behovsvurderinger

KOSTRA-tall fra 2012 viser at netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger i Ringsaker er kr 1.490. Dette er en økning i forhold til 2011 da tallet var kr 1.344. Netto driftsutgifter ligger fortsatt under landsgjennomsnittet på kr 1.830 og kommuner i gruppe 13 på kr 1.761. Nabokommunene Hamar og Gjøvik har en netto driftsutgift på hhv. kr 2.370 og kr 1.691.

Satsingen på kultur i Ringsaker de seneste årene har gitt økt oppmerksomhet lokalt, regionalt og nasjonalt. Ytterligere satsing forventes å bidra til å videreføre et positivt omdømme og vekst i kommunen. Det er behov for å skape større handlingsrom for lag og foreninger innen kultur og idrett ved gradvis å bygge opp tilgjengelig kompetanse, ressurser og teknisk utstyr. Ringsaker vil på denne måten kunne fremstå som en mer attraktiv bostedskommune.

Prøysen 2014

I 2014 ville Alf Prøysen fylt 100 år, og dette skal markeres over hele landet. Ringsaker kommune tok i 2012, sammen med Arthur Buchardt, initiativet til å etablere Prøysen 2014. Organisasjonen ledes av Sylvia Brustad og formålet er å hedre, minne og aktualisere Alf Prøysen, og gjennom dette arbeidet øke kjennskapen til hans forfatterskap.

Samlet sett er det i budsjettet for 2014 lagt inn 9,037 mill. kroner knyttet til feiringen av Prøysen. Dette er resultatet av en rekke aktiviteter som er planlagt gjennomført i forbindelse med jubileet, og er finansiert med kommunale, fylkeskommunale og statlige midler.

I regi av Prøysen 2014 er det vedtatt å gjennomføre følgende hovedprosjekt:

- 19.1.2014 Offisiell åpning av Prøysenåret med utdeling av Prøysenprisen på Det Norske Teatret.
- 23.7.2014 Bursdagsfest, Alf Prøysen 100 år, med offisiell åpning av nytt Prøysenhus.
- 23.11.2014 Festforestilling i Det Norske Teatret, direktesendt på NRK.

Videre skal det utlyses et kunststipend og et forskerstipend, samt ytes tilskudd til produksjon av teaterforestillingerne Trost i Taklampa, Sirkus Mikkeliški og produksjon av "syng-med" CD'er til barnehager og skoler i hele landet.

Det er innenfor enhetens egne rammer gjort en prioritering av midler til stor aktivitet i regi av Den Kulturelle Skolesekken (DKS) og Den Kulturelle Spaserstokken (DKSS). I tillegg er det prioritert aktiviteter rettet mot Alf Prøysens forfatterskap for kommunens lag og foreninger. For markeringene i regi av DKS, DKSS, samt lag og foreninger, er det budsjettet med utgifter på 3,570 mill. kroner. Markeringene finansieres ved kommunale midler som er oppspart over flere år, samt fylkeskommunale og statlige tilskudd.

Til de store nasjonale arrangementene i regi av Prøysen 2014, er det budsjettet med utgifter på 4,8 mill. kroner, finansiert med midler fra staten.

Avslutningsvis er det budsjettet med utgifter på 1 mill. kroner til Prøysenfestivalen. Dette er finansiert ved en økning i budsjetttrammen for 2014. Prosjekt Prøysen ble behandlet i k.sak 102/2012.

Allmennkultur

Det er viktig at de kommunale kulturbyggene vedlikeholdes og rustes opp. Det er i økonomiplanen ført opp midler til opprusting av Moelv kulturhus. Videre er det av betydning at midler til innkjøp av teknisk utstyr prioriteres slik at kulturhusene på Nes, i Moelv og Teatersalen i Brumunddal gradvis fremstår som attraktive kulturarenaer for kulturlivet og som konferansearenaer for næringslivet og andre. I tillegg vil det nye Prøysenhuset kunne skape ny attraktivitet både hos kulturlivet og næringslivet.

Det er behov for å øke kommunale tilskudd for lag og foreninger, og de ordinære støtteordningene til organisasjonenes prosjekter. Gjeldende rammer gir imidlertid ikke rom for dette.

RingsakerOperaen er en sentral aktør i arbeidet med å øke kommunens attraktivitet og bygge et positivt omdømme rundt Ringsaker. Kommunens bidrag til RingsakerOperaens drift fastsettes som følge av vedtatt bevilgning over statsbudsjettet. Kommunen og fylkeskommunen er forpliktet til å dekke 30 % av det offentlige tilskuddet i form av et regionalt tilskudd, fordelt med 50 % på hver.

Fritidsklubber

Kultur og fritid drifter de tre fritidsklubbene i Moelv, Nes, og Brumunddal og aktivitetstilbudet Åpen Hall. Dette er en åpen idrettshall hvor ungdom kan drive med ulike ballspill og andre aktiviteter som naturlig hører hjemme i en idrettshall.

Fritidsklubbenes driftsform er i større grad endret til å gi tilbud om flere organiserte aktiviteter og kurs i tillegg til å være det åpne sosiale treffstedet. Trialaktiviteten er videreført gjennom Brumunddal fritidsklubb. Aktiviteten flyttes midlertidig til Mauset skole, da det ikke har vært mulig å finne frem til gode løsninger for et mobilt tilbud.

Det drives utviklingsarbeid ved fritidsklubbene for å møte ulike strømninger i ungdomsmiljøene på en best mulig måte, og det vil fremover bli arbeidet for å heve det kvalitative innholdet i fritidsklubbene. Det er ønskelig å utvikle et årlig regionalt scenekunstprosjekt i regi av fritidsklubbene.

Fremtidige behov ved fritidsklubber

Kommunestyret har bedt om at det blir lagt fram status og fremtidige behov ved fritidsklubbene i Ringsaker. Dette vil en komme tilbake til i egen sak, men det er i budsjettet ikke lagt inn økte rammer for gjennomføring av nye tiltak.

Tilrettelagte kulturtilbud funksjonshemmede og psykisk helsearbeid

Det tilrettelegges for at personer med definerte behov skal kunne delta i ulike kultur- og fritidstilbud. Tilbudet ivaretas av egne ansatte gjennom aktivitetsgrupper og frivillige lag/foreninger. Antall registrerte brukere øker noe. Ut fra dette er det viktig å tilrettelegge tilbud som kan gis til flere innenfor de rammer en har til disposisjon. Det jobbes aktivt for å integrere brukere i ordinære lag og foreninger gjennom tilbudet «Aktiv fritid». Samarbeidet med andre enheter i kommunen opprettholdes, både prosjekter som er godt innarbeidet og nye prosjekter som involverer de som trenger et tilrettelagt kulturtilbud.

Det tilbys også aktiviteter på sommeren i skolens ferie. Dette tilbudet består av ferieklubbaktiviteter for barn og unge, og dagsturer for voksne. Det arrangeres også egen friidrettsdag for funksjonshemmede på Sveum.

Idrett, friluftsliv og folkehelse

Nærmere 1/3 av befolkningen i Ringsaker er medlem i et idrettslag og representerer den frivillige idretten med ca. 10.000 medlemmer, fordelt på 44 idrettslag. Nåværende 4-årig kommunedelplan for "Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2012-2015", legger vekt på tilrettelegging og utbygging av anlegg for å fremme helse og livskvalitet, sett i et folkehelseperspektiv. Prioritert utbyggingsprogram for idretts- og friluftslivsanlegg rulleres årlig. Det vil fortsatt være ventetid på utbetaling av kommunale tilskudd til spillemiddelstøttede rehabiliterings- og nyanlegg. Det er et økende årlig behov for høyere tilskuddsrammer til idrettslagene i Ringsaker, som eier anleggene sine selv, spesielt innenfor drift- og vedlikehold av anlegg.

Innenfor forebyggende helsearbeid og tilbud om fysisk aktivitet for befolkningen i Ringsaker, nevnes spesielt "10 Topper i Ringsaker" og "Bystafett", som begge videreføres i 2014. Økt utleieetterspørsel av idretts- og kulturbygg har ført til tilsvarende økning av ressursene innenfor tilsynsvaktmestre i byggene. Brøttumshallen er et nytt tilbud i 2013/2014, som vil dekke det økende behovet for utleie i den nordre del av kommunen.

Enkelte bade- og friluftsområder langs Mjøsa og småvann i Ringsaker, gis stimuleringsmidler over kulturbudsjettet til aktivitet ved lokalt engasjement. Her nevnes spesielt Tingnes og Skurven. Velforeninger i fjellområdet gis etter søknad midler til aktivitetsfremmende tiltak som løypekjøring, stimerking o.a. Nytt revidert friluftskart for Ringsaker kommune, dekker nå både sommer- og vinterfriluftslivet, og er et godt egnet turplanleggingskart.

4.9.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål	Akseptabelt
Brukere			
Tjenester tilpasset brukernes behov			
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Dialog med brukerne			
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeidere			
Engasjement og kompetanse			
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Læring og fornyelse			
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeiderskap (spm: 2,4,18,32)	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Organisasjon			
Arbeidsmiljø			
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	7,0 %	9,0 %
Ledelse			
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0	4,0
Økonomi			
Økonomistyring			
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. Budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +

4.9.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Reduksjon av diverse driftsutgifter

Det generelle prosentvise kuttet på kr 40.000 er foretatt ved å redusere noe på administrasjonsutgifter, tilskuddsposter innfor allmennkultur, Prøysenhuset, barne- og ungdomsarbeid og på tilskudd til vedlikehold av badeplasser.

4.9.6 Investeringsiltak

Kulturhuset i Moelv (prosjekt 61126)

Det er behov for en oppgradering av salen med stoler, overflater, belysning, gulvbelegg og teknisk anlegg. Det er videre behov for maling av flater på toaletter og garderober. Kinoteknisk utstyr er lagt inn som del av prosjektet. I forbindelse med eierskiftet ved asylmottaket mistet kommunen muligheten til å drifte eksisterende publikumsgarderober og toaletter i 1. etasje. Erstatning av disse er innarbeidet i det reviderte rehabiliteringsprosjektet. Total budsjettamme for rehabiliteringen er satt til 6,8 mill. kroner, fordelt med 3,4 mill. kroner i 2014 og 3,4 mill. kroner i 2015.

Utendørs kulturarenaer (prosjekt 61128)

Det er behov for å utvikle utendørs kulturarenaer i Ringsaker kommune. Det er ført opp 1 mill. kroner pr år i perioden 2014-2017. Et prosjekt ved Kusvea langs Præstvegen er startet opp i 2013. Det er flere prosjekter som så er aktuelle; herunder på Tingnes og ulike andre steder i kommunen. Dette kommer en tilbake til.

Nytt tak Moelvhallen (prosjekt 61130)

Det er behov for å skifte taket på Moelvhallen. Det er ført opp 2,7 mill. kroner til formålet i 2014. Det ble bevilget 1,8 mill. kroner i 2011 slik at det til sammen er en ramme på 4,5 mill. kroner til skifte av tak.

Tilbygg garderobesett, rehabilitering Moelvhallen (prosjekt 61133)

Ved byggingen av ny Moelv skole er det behov for et ekstra garderobesett ved Moelvhallen. I tillegg må hallen rehabiliteres for å møte det økte bruksvolumet skolebruken vil medføre. Det er ført opp 8,5 mill. kroner til dette i 2016.

Utendørs skateanlegg Brumunddal (prosjekt 54413)

Det er ført opp kr 500.000 i 2014 og 2015 til utendørs skateanlegg i Brumunddal.